

JAAARVERSLAG 2025

Colofon

Dit is een publicatie van Dokters van de Wereld.
Nieuwe Herengracht 20
1018 DP Amsterdam
020 – 765 3800
info@doktersvandewereld.org
www.doktersvandewereld.org

Op de cover

In onze Zorgcafés kunnen mensen binnenlopen voor een gratis consult bij een psycholoog, psychosociaal ondersteuner of arts. Ook ervaringsdeskundigen en cultuurmediators staan klaar voor de bezoekers van het café.

Foto: © Goedele Monnens

VOORWOORD

Het jaar 2025 laat zien wat de gevolgen zijn wanneer solidariteit onder druk komt te staan. Wereldwijde bezuinigingen op humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking hebben directe en verwoestende effecten. Het schrappen van medische programma's leidt nu al tot honderdduizenden extra sterfgevallen en zet decennia aan mondiale gezondheidswinst op het spel. In de internationale politiek maken gezamenlijke verantwoordelijkheid en mensenrechten steeds vaker plaats voor machtspolitiek en kortetermijnbelangen.

Humanitair recht overal onder druk

Ook in conflictgebieden worden de gevolgen zichtbaar. In Gaza en Oekraïne zien wij dagelijks hoe het internationaal humanitair recht onder druk staat. Burgers worden geraakt, zorgstructuren vallen weg en hulpverleners worden zelfs doelbewust doelwit gemaakt. Het beschermen van mensenrechten is daar allang geen abstract principe meer, maar dagelijkse noodzaak.

Deze ontwikkelingen beperken zich niet alleen tot het internationale toneel. In Nederland worden in 2025 stappen gezet die mensen zonder verblijfsstatus verder marginaliseren. De politieke wens om ongedocumenteerde mensen strafbaar te stellen duwt hen verder in de schaduw van onze maatschappij en vergroot de drempel tot zorg. Tegelijkertijd dreigen wij als hulpverleners zelf medeplichtig te worden aan een misdrijf, terwijl die zorg juist voortkomt uit medische verantwoordelijkheid en ethiek.

Waar onrecht is ontstaat beweging

Toch is 2025 geen jaar van stilstand of gelatenheid. Integendeel: deze ontwikkelingen brengen mensen juist in beweging. In Nederland komen honderdduizenden mensen in actie, onder meer tijdens de Rode Lijn-protesten, waarin bezorgde zorgverleners, maatschappelijke organisaties en burgers gezamenlijk hun stem laten horen. De steun voor ons werk groeit verder en het aantal donateurs bereikt opnieuw een record. Ook binnen de zorgsector spreken professionals zich massaal uit: medische zorg mag nóóit afhankelijk zijn van iemands juridische status.

Daarnaast zien we op lokaal niveau toenemende bereidheid tot samenwerking en pragmatische oplossingen. Op verzoek van partnerorganisaties en gemeenten openen we in Venlo een nieuw Zorgcafé. In steden als Amsterdam, Den Helder, Haarlem en Utrecht worden aanvullende noodfondsen ingericht om noodzakelijke zorg toegankelijk te maken. En in Amsterdam besluiten huisartsen gezamenlijk ongedocumenteerde patiënten toe te laten tot hun praktijk, waardoor onze Medische Post kan worden gesloten. Dit laat zien dat structurele oplossingen mogelijk zijn, als de wil er maar is.

Niet wegstijgen maar handelen

De uitdagingen blijven groot. Bezuinigingen op zorg en internationale samenwerking zetten door, en mensenrechten staan onder druk. Dat kan ontmoedigen. Tegelijkertijd laat 2025 zien dat betrokkenheid, samenwerking en volharding daadwerkelijk verschil maken. Als we ons verenigen rond toegang tot zorg en menselijke waardigheid, ontstaat ruimte voor échte oplossingen.

Alleen met de steun van alle donateurs, vrijwilligers, partners en andere sympathisanten kan Dokters van de Wereld het verschil maken. Samen blijven we ook in 2026 strijden voor het recht op zorg!

Jasper Kuipers
Directeur Dokters van de Wereld

HIER STAAN WIJ VOOR

Dokters van de Wereld strijdt voor het recht op gezondheid en toegang tot gezondheidszorg voor iedereen. Dit doen wij wereldwijd in 71 landen, samen met onze internationale collega's uit het netwerk van Médecins du Monde.

Vanuit onze medische expertise en overtuiging dat toegang tot zorg een fundamenteel mensenrecht is, bieden we medische hulp, strijden we voor structurele veranderingen en streven we naar een wereld waarin ieder mens gelijke kansen heeft op een goede gezondheid.

Wereldwijd staan we klaar voor mensen en gemeenschappen die het meest zijn uitgesloten van zorg. In Nederland zijn dat onder andere mensen zonder zorgverzekering of verblijfspapieren, mensen die dak- of thuisloos zijn en andere mensen in kwetsbare financiële of sociale situaties. Onze expertise ligt in het begeleiden van deze mensen naar de reguliere zorg, het versterken van hun zelfregie en het toegankelijker maken van de gezondheidszorg als geheel.

ONZE KERNWAARDEN

Activisme: Wij zijn medisch activisten. We spreken ons uit over het recht op gezondheid en over misstanden die we signaleren. Als onderdeel van een wereldwijde beweging van vrijwilligers en beroepskrachten verlenen wij medische zorg en komen wij in actie.

Sociale rechtvaardigheid: Wij geloven in gelijkwaardigheid en vinden dat iedereen recht heeft op gelijke toegang tot zorg – ongeacht achtergrond of status.

Onafhankelijkheid: Wij handelen autonoom, onafhankelijk van politieke, religieuze of financiële belangen. Zo kunnen we vrijuit spreken en de noden van de mensen die we helpen centraal stellen.

2025 IN VOGELVLUCHT

JANUARI: NIEUW ZORGCAFÉ GEOPEND IN VENLO

Net als op onze locaties in Amsterdam, Utrecht en Nijmegen bieden we in Venlo medische en psychosociale ondersteuning aan wie niet terecht kan in de reguliere zorg. Dankzij deze uitbreiding kunnen we nóg meer mensen helpen die anders tussen wal en schip vallen.

FEBRUARI: 312.000 MENSEN GEHOLPEN IN OEKRAÏNE

Drie jaar geleden viel het Russische leger Oekraïne binnen. Sinds het begin van de oorlog bieden we medische hulp, psychosociale steun en hulpgoederen aan meer dan 300.000 mensen – cruciale steun die dankzij donateurs mogelijk is.

APRIL: NOODHULP NA AARDBEVINGEN MYANMAR

Twee zware aardbevingen richtten enorme schade aan in Myanmar. We komen direct in actie. Onze mobiele klinieken bereiken mensen in afgelegen gebieden. Ook leveren we medicijnen en ondersteunen lokale klinieken. Zo helpen we duizenden slachtoffers.

MEI: ONVERZEKERDE PATIËNTEN KRIJGEN HUISARTS

Na 2,5 jaar sluit onze uit nood geboren Medische Post in Amsterdam. De Post is niet langer nodig: dankzij nieuwe afspraken tussen Amsterdamse huisartsen – waar wij hard aan hebben gewerkt – kunnen onverzekerde patiënten terecht bij reguliere huisartspraktijken.

MAART: OPROEP KAMER OM ZORG TE WAARBORGEN

De Tweede Kamer neemt moties aan om de toegang tot gezondheidszorg te waarborgen voor onverzekerde mensen. Het kabinet wil bezuinigen op de vergoedingen voor deze zorg. Wij blijven ons uitspreken: deze plannen zetten de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg onder druk.

JUNI: 500e VROUW ONTVANGT UITSTRIJKJE

Wereldwijd sterft elke twee minuten een vrouw aan baarmoederhalskanker. Uitstrijkjes zijn daarom van levensbelang. Vrouwen zonder papieren worden hier echter uitgesloten van het bevolkingsonderzoek. Bij ons kunnen zij wél terecht. In juni namen we het 500e uitstrijkje af.

JULI: HULP AAN ONDERVOEDE KINDEREN IN GAZA

Ondanks de totale belegering blijven we noodhulp bieden in Gaza. 150 collega's verlenen dagelijks zorg in zes klinieken. Steeds meer patiënten, vooral jonge kinderen, lijden aan ernstige ondervoeding. Onder extreme omstandigheden bieden we hen medische zorg en noodvoeding.

OCTOBER: MASSALE RODE LIJN-ACTIE IN AMSTERDAM

Onze vrijwilligers, medewerkers en donateurs lopen voor de derde keer mee met de Rode Lijn-demonstratie in Amsterdam. Samen roepen we op tot een einde aan het geweld in Gaza. De bevolking lijdt, zorgverleners lopen gevaar en ziekenhuizen worden gebombardeerd. Zwijgen is geen optie.

AUGUSTUS: ZORGBUS START OP NIEUWE LOCATIES

Onze Zorgbus rijdt naar steeds meer plekken waar de nood het hoogst is. Deze zomer starten we bij twee inloophuizen voor dakloze mensen en een buurthuis in de Haagse Schilderswijk. Onze vrijwilligers bieden medische hulp en een luisterend oor.

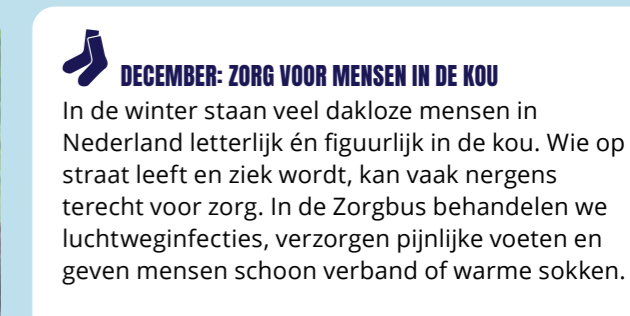
SEPTEMBER: MOTIE VOOR MONDZORG IN BASISPAKKET

De Tweede Kamer stemt in met een motie om één tandartscontrole op te nemen in het basispakket. Een belangrijke overwinning voor ons én voor de 350.000 mensen die onze petitie steunden. We blijven ons inzetten voor toegankelijke en betaalbare mondzorg voor iedereen.

NOVEMBER: IN ACTIE NA ORKAAN MELISSA IN HAÏTI

Orkaan Melissa laat een spoor van verwoesting achter in het Caribisch gebied. Alleen al in Haïti zijn ruim 1,25 miljoen mensen getroffen. Onze teams, die hier sinds 1995 actief zijn, komen direct in actie met medische zorg, psychologische ondersteuning en schoon drinkwater.

DECEMBER: ZORG VOOR MENSEN IN DE KOU

In de winter staan veel dakloze mensen in Nederland letterlijk én figuurlijk in de kou. Wie op straat leeft en ziek wordt, kan vaak nergens terecht voor zorg. In de Zorgbus behandelen we luchtweginfecties, verzorgen pijnlijke voeten en geven mensen schoon verband of warme sokken.

ONZE NATIONALE HULP

Toegang tot medische zorg is een mensenrecht, maar voor veel mensen in Nederland is het nog steeds geen realiteit. Bij Dokters van de Wereld zetten we ons in voor wie niet bij de reguliere zorg terecht kan. We bieden directe hulp en focussen in 2025 nog meer op structurele oplossingen, zodat zorg voor iedereen bereikbaar wordt én blijft.

In 2025 richten we ons op vooral op vijf provincies: Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland, Gelderland en Limburg. We bieden basis medische zorg met speciale aandacht voor mentale gezondheid, mondzorg, seksuele- en reproductieve gezondheidszorg en ondersteuning bij seksueel- en gendergerelateerd geweld.

We zoeken mensen actief op en organiseren voorlichtingsbijeenkomsten om mensen wegwijs te maken in de zorg. Daarbij staan gelijke kansen op gezondheid en sociale rechtvaardigheid centraal. Wat we doen baseren we op wat mensen zelf aangeven nodig te hebben: wij passen ons daarin aan in plek, vorm en duur.

Patiënten kunnen vaker terecht bij reguliere huisartsen. Ook onze Helpdesk zorgt voor soepele doorverwijzingen. We trainen zorgverleners om de zorg inclusiever te maken. Thema's als patiëntenrechten en de abortuspil krijgen hierin aandacht, maar ook de gevolgen van de nieuwe asielwetten voor ongedocumenteerde mensen komen aan bod in deze trainingen.

In de volgende hoofdstukken lees je meer over de basis medische zorg die we bieden, de Medische Post, onze Helpdesk en Zorgbussen.

Werklocaties Dokters van de Wereld in 2025

- Vaste zorglocaties
- Bezochte locaties met de Zorgbus
- Locaties Compassie Netwerk (mondzorg)
- Mondzorgkaravaan
- Locaties voorlichtingsbijeenkomsten

BASIS MEDISCHE ZORG

Tienduizenden mensen in Nederland hebben geen toegang tot basis medische zorg. Financiële drempels, het ontbreken van een zorgverzekering of verblijfspapieren en een gebrek aan cultuursensitieve zorg houden hen buiten de deur. Klachten blijven onbehandeld, met soms levensbedreigende gevolgen. Veel zorgverleners weten niet welke rechten mensen in gemarginaliseerde posities hebben. Dat zorgt voor onnodig lijden en vergroot de ongelijkheid in gezondheid. Daarom werken we in 2025 niet alleen aan het uitbreiden van onze eigen zorg, maar ook aan het vergoten van kennis bij patiënten en zorgverleners.

Drie stappen naar inclusieve zorg
Er zijn drie manieren waarop wij stappen zetten naar inclusievere zorg. We bieden via onze eigen interventies – waaronder de Helpdesk, Zorgcafés en Zorgbussen – medische hulp aan wie geen toegang

heeft tot zorg. We bouwen de Helpdesk en Zorgcafés verder uit om nog meer mensen te kunnen helpen om toegang te krijgen tot het reguliere zorgsysteem. Daarnaast maken we patiënten en zorgverleners wegwijs in hun rechten en de toegang tot zorg, zodat het zorgsysteem inclusiever wordt. Tot slot zetten we met onze pleitbezorging in op beleidsbeïnvloeding en bouwen we aan een zorgstelsel dat niemand meer uitsluit.

Groeiend bereik

In 2025 groeit het aantal hulpvragen. Daarom zetten we met de Helpdesk een stap naar landelijker bereik. Daarnaast onderzoeken we met onze needs assessment-methode waar de Zorgbus nog meer nodig is. Ook versterken we onze samenwerking met partners als het Barka, Jellinek, de Nederlandse Straatdokters Groep en het Rode Kruis, om beter in kaart te brengen waar onze zorg het hardst nodig is.

‘Wij staan klaar voor mensen in de meest kwetsbare posities’

‘Jarenlang werkte ik in de internationale hulpverlening’, vertelt Heleen, onze manager Nationale Programma’s. ‘Het is opvallend dat zowel in Afrikaanse landen als in Nederland het dezelfde mensen zijn die in kwetsbare posities zitten; het gaat vrijwel altijd om ontheemde mensen. Het wrange verschil is dat wij in een zeer welvend land wonen.

We zien een toename van patiënten die nergens terecht kunnen. Gezondheidszorg wordt steeds ontoegankelijker, met name voor nieuwkomers. Daarbovenop wordt bezuinigd op de weinige regelingen die er wél voor deze mensen zijn. Zij worden dubbel geraakt. Ik vind dat in een land als Nederland zo iets niet zou mogen gebeuren. Gelukkig staan wij voor hen klaar.’

Lees meer op doktersvandewereld.org/heleen.

MEDISCHE POST

Uit nood opent Dokters van de Wereld in 2023 een Medische Post in Amsterdam om huisartsenzorg te kunnen bieden aan mensen zonder verblijfsstatus. De reguliere huisartsenzorg is zo overbelast dat mensen zonder verzekering nergens terecht kunnen.

Succesvolle oplossing

In 2025 lost het team van ‘Zeker van Zorg’ – waar Dokters van de Wereld onderdeel van is – dit structureel op. We ontwikkelen een verdeelsysteem waardoor patiënten gelijkmatiger worden verdeeld over reguliere huisartspraktijken. Met succes: op 1 juni sluit de Medische Post omdat we niet langer nodig zijn. Tot de sluiting helpt de Medische Post in 2025 nog bijna 250 patiënten. We bieden hulp voor wie ingeschreven wil worden bij een huisarts. En hoewel de Medische Post haar deuren sluit, stopt onze ondersteuning niet: via Zeker van Zorg blijven we betrokken en helpen we onverzekerde patiënten de weg te vinden naar de juiste zorg.

HELPDESK

De Helpdesk van Dokters van de Wereld helpt mensen die de weg naar zorg niet of niet goed kunnen vinden. Via e-mail, WhatsApp en telefoon staan vrijwilligers drie dagen per week klaar met antwoorden op medische vragen en doorverwijzingen naar de juiste zorg. Ook zorgverleners kunnen bij ons terecht, bijvoorbeeld met vragen over de rechten van mensen in kwetsbare posities, financiële regelingen of de kaders waarbinnen zorg verleend mag worden.

Sterke toename hulpvragen

In de zomer van 2025 stijgt het aantal hulpvragen sterk. De Helpdesk wordt bekender, maar ook de nieuwe asielwetten – waarin ongedocumenteerd verblijf in Nederland strafbaar wordt gesteld – zorgen voor meer vragen. Het aantal contactmomenten groeit naar 2.200, een verdubbeling ten opzichte van 2024. Daarnaast schrijven we zo’n 300 mensen zonder zorgverzekering in bij een huisarts.

Landelijk bereikbaar

Dit jaar zetten we de eerste stappen naar landelijk bereik. Door die landelijke focus neemt het aantal beantwoorde hulpvragen buiten Amsterdam toe: van 20 procent in 2024 naar 32 procent dit jaar. Ook willen we de verschillende medische programma’s van Dokters van de Wereld bij één Helpdesk onderbrengen. Daarom werkt de algemene Helpdesk intensiever samen met de Helpdesk van ons Seksuele en Reproductieve Zorgprogramma (SRG). Ook de Helpdesk van Mondzorg valt binnenkort onder de algemene Helpdesk.

‘Deze jongen kon nergens terecht’

Een 25-jarige ongedocumenteerde jongen uit Brabant belt de Helpdesk met een vermoedelijke blaasontsteking. Wat volgt is een schrijnend voorbeeld van de ontoegankelijkheid van de zorg, met – gelukkig – een goede afloop. Ilse, coördinator van de Helpdesk, vertelt.

‘De huisarts in zijn dorp weigerde hem omdat hij ongedocumenteerd was. Dat mag wettelijk gezien niet, maar we maken dit op de Helpdesk helaas heel vaak mee. We belden alle praktijken in zijn omgeving af, ook daar kon hij – nu vanwege zijn postcodegebied – niet terecht. Uiteindelijk reed een kennis hem naar Amsterdam, waar hij bij onze Zorgbus eindelijk een antibioticakuur kreeg. Dit zijn situaties waarin iets onschuldigs als een blaasontsteking grote gevolgen kan hebben voor iemands gezondheid als zorg mensen de deur wijst. Gelukkig konden we hem later bij een andere huisarts inschrijven.’

ZORGBUS

De Zorgbus is een mobiele kliniek die basis medische zorg brengt naar mensen met geen of nauwelijks toegang tot de reguliere zorg. We bieden medische zorg, verzorgen wonden, geven adviezen, schrijven recepten uit en verwijzen patiënten door, bijvoorbeeld naar een huisarts. Hierdoor krijgen patiënten een vast aanspreekpunt, wat de continuïteit en toegang tot zorg verbetert.

Unieke kracht

De Zorgbus doet wat andere interventies niet kunnen: zorg brengen naar mensen die het meest verstoken zijn van zorg. Ook onze chauffeurs vervullen een bijzondere rol. Zij ontvangen bezoekers bij de bus en leiden de gesprekken in goede banen. In 2025 sluiten we aan bij locaties waar partnerorganisaties zoals de Haagse Soepbus of de Regenbooggroep al hulp bieden, zodat we beter vindbaar en laagdrempeliger benaderbaar zijn.

Joris en de ongedocumenteerden

Presentator Joris Linssen brengt een bezoek aan onze Zorgbus in Den Haag. In deze aflevering spreekt hij met mensen die ongedocumenteerd in Nederland verblijven én de mensen die hen helpen. Wat betekenen de nieuwe asielwetten voor hen? Klik op of scan de QR-code om de aflevering te bekijken.

Doorlopende evaluatie

Goede zorg stopt niet bij de Zorgbus. Om patiënten goed over te dragen, werken we nauw samen met maatschappelijke organisaties als Leger des Heils, het Rode Kruis, VluchtelingenWerk en straatzorgpraktijken. We evalueren ons werk doorlopend. De toegenomen aandacht voor straatzorg vraagt om extra scholing van onze vrijwilligers, bijvoorbeeld op het gebied van wondzorg.

Een greep uit onze impact

- Dagelijks zetten wij ons in voor de toegang tot- en geleiding naar zorg, met oog voor **inclusieve systeemverandering**.
- Op onze Medische Post bieden we van 2023 tot de sluiting in 2025 **1.570 consulten**.
- Onze Helpdesk heeft contact met zo'n **2.200** mensen uit heel Nederland.
- De Zorgbus trekt **129 keer** het land in en biedt daarbij **1.248 consulten**.

Dáár zijn waar je hard nodig bent, dat geeft voldoening

In een parkje in Den Haag staat de Zorgbus op zijn vaste plek, met daarin vrijwillig arts David. Aan de andere kant van de wereld, in een Zuid-Afrikaans ziekenhuis, leerde hij de betekenis van 'roeien met de riemen die je hebt'. Het wezenlijke gevoel van dáár zijn waar je zo hard nodig bent vond hij terug toen hij vrijwilliger werd bij Dokters van de Wereld.

'Het is de behoefte om even gehoord te worden die me na een werkdag bijblijft. Niet de klachten waar mensen mee komen, die passen bij het harde leven op straat: wonden aan voeten van het lopen in natte sokken, luchtwegklachten. Ik geef ze pijnstilling, een pufje of een zalfje. Maar óók: een geruststellend woord, de mogelijkheid dat ze even hun verhaal kwijt kunnen. "Dit komt wel goed, hoor", zeg ik terwijl ik hun wonden schoonmaak en vooral even luister.'

Lees meer op doktersvandewereld.org/david.

MENTALE EN PSYCHOSOCIALE ONDERSTEUNING

Mensen met een migratie- of vluchtachtergrond dragen vaak een zware last. Zij kampen vaak met traumatische ervaringen, een onzekere verblijfsstatus en armoede. Daarnaast ervaren ze vaak uitsluiting in een politiek onvriendelijk klimaat. Daar komt bij dat het Nederlandse zorgsysteem door taalbarrières en culturele verschillen slecht aansluit op hun behoeften. Mentale problemen uiten zich daardoor vaak als lichamelijke klachten, terwijl passende hulp nauwelijks beschikbaar is.

Dokters van de Wereld overbrugt dit gat in het zorgsysteem met laagdrempelige, cultuursensitieve en groepsgerichte mentale en psychosociale ondersteuning in hun eigen taal. Dit helpt mensen in kwetsbare omstandigheden hun mentale gezondheid te verbeteren en verlicht de druk op huisartsen en de geestelijke gezondheidszorg (ggz).

ONDERSTEUNINGSGROEPEN

In 2025 ontwikkelt Dokters van de Wereld twee groepsgerichte methodieken voor mensen met een vlucht- of migratieachtergrond: Pillars of Support en CapTrain. Beide methodieken zijn gebaseerd op bewezen interventies uit humanitaire crisisgebieden en vertaald naar de Nederlandse context.

Pillars of Support

Deze steungroepen zijn er voor mensen die zich alleen voelen en het contact met vertrouwde mensen of gemeenschappen zijn kwijtgeraakt. Dit kan leiden tot eenzaamheid, somberheid of lichamelijke klachten. In zes wekelijkse bijeenkomsten werken deelnemers samen aan het opbouwen van nieuwe sociale relaties, zodat ze ervaren er niet alleen voor te staan en zelf de weg kunnen vinden naar steun en advies. De groepen worden begeleid door getrainde ervaringsdeskundigen die de taal van de deelnemers spreken.

'In de groep kun je je pijn laten zien'

Majd ervaart in Syrië de vernietigende impact van oorlog op mentale gezondheid. Als steungroepbegeleider bij Dokters van de Wereld helpt hij mensen – vaak met een vluchtverleden – steun te vinden in de groep. 'Hun ervaringen lijken op elkaar. In de groep kunnen ze hun pijn laten zien', vertelt Majd.

'In een training zat een vrouw uit een islamitisch land in Afrika. Ze had een scheiding achter de rug, in haar cultuur een verschrikkelijke schande. Haar familie had haar verstoet. In dezelfde groep zat een vrouw met een christelijke achtergrond, ook uit een Afrikaans land. Zij was lesbisch en om die reden eveneens verstoet. In een andere omgeving zouden ze elkaar nooit hebben ontmoet, maar hun gedeelde trauma zorgde nu voor echte verbinding. Aan het einde van de sessie huilden en omhelsden ze elkaar. Het was zo'n krachtige ontmoeting.'

Lees meer op doktersvandewereld.org/majd.

CapTrain

De CapTraingroepen zijn er voor mensen die de gevolgen dragen van ingrijpende ervaringen, zoals huiselijk of seksueel geweld, oorlogsgeweld, maar ook voor wie kampt met stress, slaapproblemen of ouderschapsproblemen. In vijf wekelijkse bijeenkomsten leren deelnemers samen met lotgenoten manieren om met hun ervaringen om te gaan. De begeleiding is in handen van een vrijwillige zorgprofessional zoals een ggz-psycholoog, en een cultuurmediator die een passende vertaling kan maken richting de deelnemers.

Training en capaciteitsopbouw

In 2025 trainen we 46 vrijwilligers om deze steungroepen te begeleiden: 22 in CapTrain en 26 in Pillars of Support. Al onze Zorgcafés starten met het aanbieden van deze groepen. Ook zetten we een structureel aanbod op van supervisie voor groepsbegeleiders en intervisie voor zorgvrijwilligers. Daarnaast vinden landelijke trainingen plaats voor medewerkers en vrijwilligers, zoals 'Cultuursensitief werken', de 'Sleutelpersonentraining Pharos' en een introductie op ons zorgaanbod. De meeste activiteiten worden gecoördineerd en geïmplementeerd vanuit onze Zorgcafés. Sterker Samen richt zich op steungroepen en themabijeenkomsten om de MHPSS-interventies in onze Zorgcafés door te ontwikkelen.

ZORGCAFÉS

In onze Zorgcafés kunnen mensen binnenlopen voor een gratis consult bij een psycholoog, psychosociaal ondersteuner of arts. Ook ervaringsdeskundigen en cultuurmediators staan klaar voor de bezoekers van het café. Samen kijken zij wat iemand nodig heeft en waar de beste hulp te vinden is: binnen de reguliere zorg, de ggz of het eigen aanbod van Dokters van de Wereld. Ook via de Helpdesk en de Zorgbus kunnen mensen worden doorverwezen voor een psychosociaal consult of onze steungroepen voor mentale en psychosociale ondersteuning.

Uitbreiding Zorgcafés

In 2025 breidt Dokters van de Wereld het aantal Zorgcafés uit naar zeven locaties: twee in Amsterdam, twee in Utrecht en één in Nijmegen, Arnhem en Venlo. In Rotterdam bieden wij ook een psychosociaal ondersteuningssprekkuur in de Pauluskerk.

Een greep uit onze impact

- In heel Nederland bieden we mentale en psychosociale ondersteuning en **bouwen we aan veerkracht**.
- In Zorgcafés, de Zorgbus en via onze Helpdesk vinden in totaal **2.346 individuele gesprekken** plaats.
- We ondersteunen **96 deelnemers** met psychosociale groepsessies.
- We breiden het aantal Zorgcafés uit naar **zeven locaties**.
- We organiseren **17 voorlichtingsbijeenkomsten** met in totaal **172 deelnemers**.

'Wij zijn er voor wie tussen de mazen van het net valt'

Vrijwillig psycholoog Martijn werkt in de Pauluskerk in Rotterdam, een vangnet voor mensen in de meest kwetsbare posities in deze stad. 'De afgelopen jaren is mij één ding duidelijk geworden: het hebben van een sociaal netwerk is cruciaal.

En precies dat ontbreekt in het leven van de mensen die ik spreek: vrienden, familie of kennissen waar je je in tijden van nood toe kan wenden. Wanneer ik mensen voor het eerst ontmoet is het essentieel dat ik hun vertrouwen zie te winnen. Vaak zijn zij door toedoen van anderen in deze situatie terechtgekomen, ze zijn sceptisch. Gelijkwaardig en oprecht contact; dat is het meest wezenlijke wat ik hen op zo'n moment kan bieden.'

Lees meer op doktersvandewereld.org/martijn.

MONDZORG

In Nederland kunnen meer dan 1,5 miljoen mensen de tandarts niet betalen. Ze stellen behandelingen uit totdat de pijn ondraaglijk wordt of ontstekingen zich uitbreiden. Een slecht gebit is niet alleen pijnlijk, maar leidt ook tot schaamte, eenzaamheid en minder kansen op werk. Toegankelijke mondzorg is geen luxe, het is een basisbehoefte. In 2025 realiseren we 2.160 behandelmomenten via de Mondzorgkaravaan en het Compassie Netwerk. We herstellen niet alleen gebitten, maar ook zelfvertrouwen en perspectief.

De Mondzorgkaravaan

De Mondzorgkaravaan rijdt in 2025 naar Ede, Medemblik, Den Haag, Leiderdorp, Amstelveen, Tiel en Culemborg. Vrijwillige tandartsen behandelen pijn en ontstekingen in de tandartsbus en mondhygiënisten geven voorlichting en poetsinstructies in de preventiebus. De karavaan creëert bovendien momentum: politici, beleidsmakers, pers en zorgverleners worden uitgenodigd om de problematiek met eigen ogen te zien. In 2025 leveren we daarnaast een actieve bijdrage aan de Landelijke Tandartsdag, waarbij 700 mondzorgprofessionals zich vrijwillig inzetten voor 1.000 patiënten zonder toegang tot reguliere tandzorg.

'Ik lach weer zonder twijfel mijn tanden bloot'

Al jaren worstelt Kayleigh (32) met gebitsproblemen. Een familiekwaal, vertelt ze, maar daarnaast kan ze jarenlang niet naar de tandarts vanwege haar financiële situatie. 'Ik heb geen aanvullende verzekering. Ik heb de middelen niet. Mijn kiezen zijn afgebroken, ik mis tanden en heb gaatjes. Ik wil niet dat mensen mijn tanden zien.'

Als de Mondzorgkaravaan haar stad bezoekt komt daar verandering in. Ze wordt doorverwezen naar het Compassie Netwerk, waar ze een gebitsprothese krijgt. Een aantal maanden later volgt een update: 'De eerste twee weken waren "tandenbijten". Maar vanaf dag één tot en met alle dagen die nog volgen is er één ding veranderd: ik lach weer zonder enige twijfel mijn tanden bloot. Daar ben ik zo dankbaar voor!'

Lees meer op doktersvandewereld.org/kayleigh.

Een greep uit onze impact

- Samen met **tientallen partnerorganisaties** zetten we ons in voor preventie en behandeling van mondzorgproblematiek.
- Binnen ons Compassie Netwerk bieden **51 praktijken** in 17 gemeenten vrijwillig mondzorg.
- We organiseren **acht Mondzorgkaravanen**.
- In vijf steden geven we tien preventieve groepsvoorlichtingen aan zo'n **150 mensen**.
- Op onze Medische Post, in de Mondzorgkaravaan en binnen ons Compassie Netwerk helpen we in 2025 **2.160 patiënten**.

Voorlichting en preventie

In 2025 organiseren we tien groepsvoorlichtingen over mondgezondheid, zelfzorg en het mondzorgsysteem in Nederland in onze Zorgcafés, bij partnerorganisaties en tijdens de Mondzorgkaravaan. We beantwoorden vragen, geven tips en individuele poetsinstructies en delen tandenborstels, tandpasta en informatiefolders uit.

Helpdesk en doorverwijzing

Patiënten, organisaties en zorgverleners weten onze dagelijks bereikbare Helpdesk goed te vinden. We geven advies en verwijzen door naar passende hulp. Na de sluiting van de Medische Post – waar wij ook mondzorg aanboden – worden patiënten direct naar het Compassie Netwerk doorverwezen.

Project Mondzorgmijding

Vanaf juni 2024 nemen we deel aan de pilot 'Verminderen mijding mondzorg om financiële redenen' van het ministerie van VWS. Deze pilot loopt tot eind 2025. Binnen deelnemende gemeenten zetten we de Mondzorgkaravaan in en bouwen we lokale Compassie Netwerken op. Ook ontwikkelen we een toolkit waarmee gemeenten zelfstandig een toekomstbestendig mondzorgvangnet kunnen opzetten voor mensen zonder toegang tot reguliere zorg.

SEKSUELE EN REPRODUCTIEVE GEZONDHEIDSZORG

Iedereen heeft recht op seksuele en reproductieve gezondheidszorg (SRG). Toch worden mensen in kwetsbare posities structureel uitgesloten van informatie, preventie en passende zorg. Dat komt door financiële drempels, een gebrek aan informatie en een zorgsysteem dat niet op hen is ingericht. Met ons programma verkleinen we deze ongelijkheid via drie pijlers: voorlichting, individuele ondersteuning via de Helpdesk en directe zorg via ons spreekuur en de SRG-bus.

Toegang tot informatie

In onze themabijeenkomsten maken we op cultuursensitieve wijze seksuele en reproductieve gezondheid in groepsverband bespreekbaar. Dit doen we in samenwerking met onze partnerorganisaties. We organiseren bijeenkomsten op toegankelijke, vertrouwde locaties en sluiten aan bij de vragen van de groep. Onderwerpen variëren van veilig vrijen, soa's, anticonceptie en genderrollen tot consent en reproductieve rechten. Het doel is dat deelnemers hun rechten kennen en de weg naar reguliere zorg kunnen vinden.

Begeleiding naar zorg

We begeleiden mensen actief naar huisartsen, de GGD, het Centrum Seksuele Gezondheid en abortus- en specialistische zorg. Waar reguliere zorg niet bereikbaar is, bieden we zelf eerstelijnszorg via ons spreekuur in Amsterdam en de SRG-bus, die we inzetten bij partnerorganisaties en opvanglocaties.

Uitstrijkjes

Ongedocumenteerde en dak- of thuisloze vrouwen ontvangen geen uitnodiging voor het bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker. Daarom zet Dokters van de Wereld zich in om dit gat in de zorg te dichten. In 2025 nemen wij 117 uitstrijkjes af om ook bij deze vrouwen op tijd te kunnen signaleren of het Humaan Papillomavirus (HPV) of een voorstadium van baarmoederhalskanker aanwezig is. Bij afwijkende uitslagen verwijzen we hen door naar specialistische zorg.

Anticonceptiezorg

Voor vrouwen vanaf 21 jaar wordt anticonceptie niet vergoed en kunnen de kosten niet via het CAK worden gedeclareerd. We voeren zo'n 90 counselingsgesprekken, schrijven anticonceptie voor en plaatsen spiraaltjes en implanons. Hiervoor werken we volgens de kinderwensverkenningmethodiek van het landelijke programma 'Nu Niet Zwanger' dat vrouwen ondersteunt in toegang tot anticonceptie. In 2025 zijn we landelijk gaan samenwerken met 'Nu Niet Zwanger', waardoor we vrouwen buiten Amsterdam beter kunnen doorverwijzen naar passende anticonceptiezorg.

Abortuszorg

Abortuszorg is medisch noodzakelijke zorg die voor iedereen toegankelijk moet zijn.

In Nederland wordt deze zorg vergoed vanuit de Wet Langdurige Zorg (WLZ). Helaas vallen ongedocumenteerde vrouwen en internationale studenten buiten deze regeling. Voor hen vormen de kosten – soms meer dan duizend euro – een grote barrière. Wij bieden hen keuzehulpgesprekken, begeleiding naar reguliere zorg en nazorg.

Daarnaast vervullen we een coördinerende rol bij het opzetten van abortusnetwerken in Amsterdam (2024), Den Haag (2025) en Utrecht (2025). Deze netwerken bestaan uit huisartsen, abortusklinieken, gemeenten, de GGD, 'Nu Niet Zwanger' en andere partners. Wij verwijzen mensen door naar deze netwerken en begeleiden hen zo naar passende en toegankelijke zorg.

'Rechtvaardige zorg beschermt mensen'

'Bijna iedereen krijgt het humaan papillomavirus (HPV)', vertelt Melanie, arts en coördinator van ons uitstrijkjesprogramma. 'Ruimt het lichaam dat niet goed op, dan kan het baarmoederskanker veroorzaken. Het bevolkingsonderzoek nodigt vrouwen vanaf 30 jaar uit om een uitstrijkje te doen om HPV op te sporen. Behalve als je op straat of zonder papieren leeft.'

De kwaliteit van goede en rechtvaardige gezondheidszorg blijkt uit hoe het mensen in een kwetsbare positie beschermt. Niet pas wanneer zij ziek zien, maar **júíst** door ziekte te voorkomen. Met ons uitstrijkjesprogramma dichten wij een groot gat in de zorg. Met onze gynaecologische bus rijden wij door heel Nederland, naar vertrouwde plekken waar vrouwen ons goed weten te vinden. Naast het bieden van uitstrijkjes, zijn we ook onderdeel van een breder onderzoek naar HPV onder ongedocumenteerde vrouwen. Het lijkt er namelijk sterk op dat het virus vaker voorkomt onder deze vrouwen, die zich vaak in een kwetsbare positie bevinden.'

Lees meer op dokterstvanderwereld.org/melanie.

Menstruatie-emancipatie

In 2025 is menstruatie-emancipatie een vast onderdeel van onze activiteiten. Vrijwilligers wijzen actief op onze vijf menstruatie-uitgiftepunten (MUP's) en tijdens bijeenkomsten besteden we aandacht aan de menstruatiecyclus, vruchtbaarheid en beschikbare menstruatieproducten. Hiermee doorbreken we taboes en vergroten we de toegang tot basisproducten en kennis.

Seksualiteit

Onze themabijeenkomsten verbreden we: we geven niet alleen medische voorlichting, maar besteden ook aandacht aan positieve seksualiteit, consent en zelfbeschikking. Veel mensen die we bereiken zijn dubbel gemarginaliseerd: ze zijn migrant én onderdeel van de LGBTQI+-gemeenschap. Zij lopen extra risico op hiv en soa's en vinden maar moeilijk passende zorg. Daarom werken we samen met LGBTQI+-migrantenorganisaties en de GGD om gezondheidsverschillen te verkleinen. Denk aan de hiv-testweek en deskundigheidsbevordering.

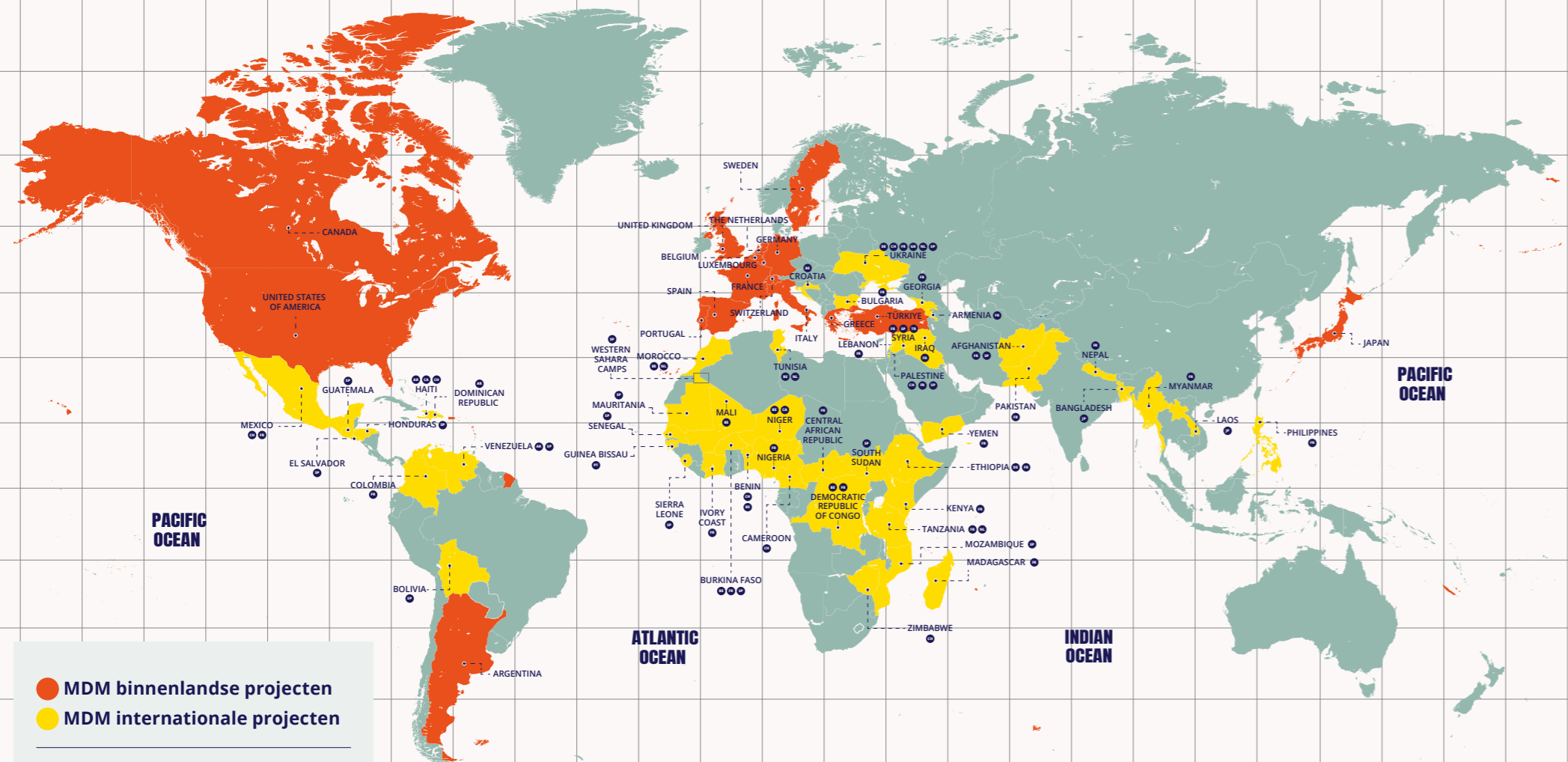
Seksueel- en gendergerelateerd geweld

Mensen met een migratieachtergrond hebben vaker te maken met seksueel- of gendergerelateerd geweld (SGGG), zoals partnergeweld, genitale verminking of mensenhandel. Soms vindt het geweld in het land van herkomst plaats, soms onderweg of na aankomst in Nederland. 96 procent van de mensen die hiermee te maken krijgt durft geen hulp te zoeken. Hierdoor blijft passende zorg uit. We werken aan het bespreekbaar maken en bestrijden van SGGG met voorlichting, het begeleiden van mensen naar passende zorg en het trainen van professionals in het herkennen ervan.

Een greep uit onze impact

- We **verlagen drempels** tot zorg binnen een gezondheidsthema dat nog veel stigma en taboes kent.
- Er vinden **1.035 contactmomenten** plaats via de Helpdesk.
- We organiseren **91 spreekuren**.
- Tijdens deze spreekuren verrichten we in totaal **559 (telefonische) consulten**: 465 op vaste locaties in Amsterdam en 94 via de SRG-bus.
- We organiseren 32 themabijeenkomsten in Amsterdam, Nijmegen, Arnhem, Den Haag en Utrecht. Hiermee bereiken we **337 personen**.

ONZE INTERNATIONALE HULP

Dokters van de Wereld strijdt voor toegankelijke zorg voor iedereen. Dat doen we in Nederland én wereldwijd, als onderdeel van Médecins du Monde. Samen met onze internationale collega's zijn we actief in 71 landen, waar we de toegang tot zorg verbeteren voor ruim negen miljoen mensen.

Wereldwijd is slechte toegang tot zorg nog altijd een groot probleem. Ook in 2025 komen onze hulpverleners in actie om daar verandering in te brengen. We bieden medische noodhulp in crisissituaties zoals natuurrampen en gewapende conflicten, en werken tegelijk aan de opbouw van structurele, toegankelijke zorgsystemen.

Duurzame zorgprogramma's

In 2025 werken we aan duurzame zorgprogramma's in onder andere Gaza, Oekraïne, Tanzania, Turkije, Marokko en Tunesië. Dat doen we samen met lokale partners en collega's binnen Médecins du Monde. We versterken lokale zorgsystemen zodat meer mensen blijvend toegang krijgen tot zorg, niet alleen nu, maar ook in de toekomst. In dit hoofdstuk lichten we een aantal landen uit waar we vanuit Nederland direct aan bijdragen.

Een greep uit onze impact*

- We bereiken **9 miljoen** mensen met onze hulp.
- We zijn actief in 71 landen met **451 projecten**.
- Wereldwijd zetten **5.053 betaalde krachten** en **6.281 betrokken vrijwilligers** zich in om zorg voor iedereen toegankelijk te maken.

* Cijfers van het Médecins du Monde Netwerk uit 2024

GAZA

Dokters van de Wereld is sinds 1995 actief in de bezette Palestijnse gebieden in Gaza en de Westelijke Jordaanoever. Wij bieden medische noodhulp en psychosociale ondersteuning voor mensen geraakt door oorlog en geweld. Sinds 7 oktober 2023 is onze hulpverlening opgeschaald en zetten we veldklinieken op in vluchtelingenkampen.

Na twee jaar oorlog is Gaza verwoest. Ziekenhuizen liggen in puin, er is een ernstig tekort aan water en voedsel en het aantal gewonden en ontheemden is enorm. Op de Westelijke Jordaanoever belemmeren toenemende beperkingen op de bewegingsvrijheid de toegang tot zorg. Deze catastrofe heeft ons werk in Gaza in 2025 ernstig belemmerd. Onze teams werken in overlevingsstand. In de korte momenten dat het mogelijk is, sturen we medicijnen en medische apparatuur om het gezondheidssysteem te ondersteunen. We beheren klinieken in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever en bezoeken met veldteams opvangkampen, waar onze teams medische zorg en psychosociale ondersteuning bieden.

'Ik help anderen terwijl ik zelf ook gebroken ben'

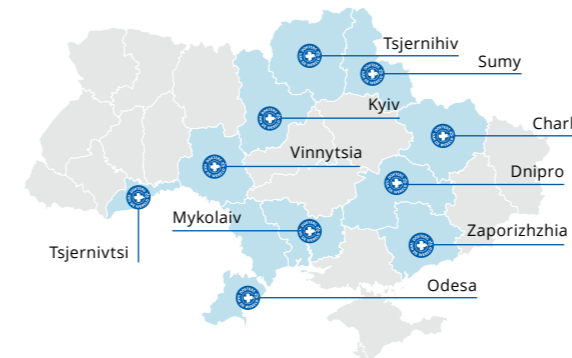
Onze Palestijnse collega Nour is psycholoog en schrijft vanuit Gaza hoe het is om zorg te verlenen te midden van oorlog. Hoe ze anderen probeert te helpen, terwijl ze zelf alles verliest. 'Mensen vragen hoe we blijven doorgaan. Misschien is de betere vraag: hoe zouden we níét doorgaan? Stoppen zou betekenen dat de duisternis wint.'

Wat me het meest raakt is hoe we elkaar blijven steunen. We staan niet alleen in dit verdriet. Mijn collega's zijn zo ongelooflijk sterk. Een collega, een zachte en vriendelijke arts, verloor zijn hele familie bij één aanval. Ondanks zijn enorme verdriet blijft hij werken en voor anderen zorgen. Te midden van zijn eigen rouw, geeft hij ons kracht, steunt hij ons en herinnert hij ons aan waarom we dit blijven doen. Iedereen draagt zijn eigen onvoorstelbare verlies, en blijft toch elke dag komen: moe, rouwend, hongerig maar gedreven door een diepe liefde voor ons volk.'

Lees meer op doktersvandewereld.org/nour.

OEKRAÏNE

De oorlog in Oekraïne gaat in 2025 onverminderd door. Aanvallen op civiele infrastructuur verwoesten de energievoorziening en de zorg. Na jaren van oorlog kampen veel Oekraïners met mentale problemen. Dokters van de Wereld is sinds 2015 actief in Oekraïne en rijdt nog altijd met Zorgbussen naar plaatsen waar zorg niet meer bereikbaar is. Daarnaast werken we aan het versterken van het lokale zorgsysteem.

Beyond Trauma

Met het project 'Beyond Trauma' trainen we zorgprofessionals, sociaal werkers en anderen die met jongeren werken in het herkennen en behandelen van trauma en mentale problemen bij jongeren. Jongeren leren ook vaardigheden om elkaar te ondersteunen. Daarbij richten we ons specifiek op de samenhang tussen mentale gezondheid en seksuele en reproductieve gezondheid.

Jongeren hebben het mentaal zwaar. Ze gaan vaak niet meer fysiek naar school, veel ouders zijn aan het front of werken lange dagen en iedereen kent wel iemand die in de oorlog is omgekomen. Experimenteren is veelvoorkomend vluchtgedrag en brengt risico's met zich mee op soa's, verslaving, hiv en seksueel geweld. De gevolgen daarvan verslechteren hun mentale gezondheid vervolgens verder.

In 2025 leiden we 62 professionals op om deze problemen stigmavrij te bespreken en positieve gedragsverandering te stimuleren. In een nieuwe steungroep voor sociaal werkers is ruimte voor het bespreken van casussen en het inwinnen van advies over de counseling van jongeren. Dit project is een samenwerking met AFEW Ukraine, Ukraine Step by Step Foundation en War Child.

Zachte therapie in Oekraïne

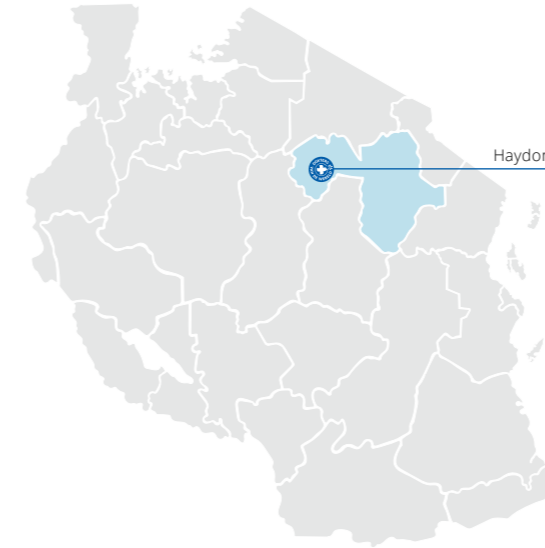
Voor veel Oekraïense kinderen is oorlog het enige dat ze ooit kenden. De impact op hun geestelijke gezondheid is groot. Tijdens onze Hibuki-therapie sessies maken we gebruik van een pluchen hond genaamd 'Hibuki'. Deze therapie helpt kinderen met het omgaan van trauma's en het opbouwen van veerkracht. Zo helpen we jonge kinderen het hoofd te bieden aan de nu al drie jaar durende oorlog.

Reproductieve rechten

Uit onze needs assessment blijkt dat jongeren en vrouwen beperkte kennis hebben van hun seksuele gezondheid en reproductieve rechten. Bovendien krijgen vrouwen te maken met reproductieve druk, waarbij ze verantwoordelijk worden gehouden voor de demografische toekomst van het land.

Daarom geven we in 2025 trainingen op het snijvlak van seksuele-, reproductieve- en mentale gezondheid. In de regio Vinnytsia starten we een nieuw project met een lokale partner, gericht op abortus zorg. In Oekraïne is abortus wettelijk toegankelijk, maar stigma en taboes maken de drempel hoog. We bouwen met dit project voort op eerdere programma's en verbreden onze samenwerkingen in Oekraïne.

TANZANIA

In Tanzania hebben veel mensen geen toegang tot veilige en betaalbare chirurgische zorg en anesthesie. Daarom werken we hier aan een structurele oplossing: met de 'Train de Trainer'-aanpak trainen we lokale zorgverleners zodat kennis blijft, ook als wij vertrekken.

Verbeteren lokale capaciteit

We stemmen onze trainingen af op lokale gezondheidsprogramma's en de behoeften van het medische personeel ter plaatse. Dat doen we samen met Global Surgery Amsterdam en Haydom Lutheran Hospital. De trainingen combineren de praktijk met digitale leermaterialen. In 2025 trainen we 39 artsen in het behandelen van open botbreuken en 26 in brandwondenzorg. Vanwege het hoge aantal verkeersongelukken en omdat er veel gekookt

wordt op open vuur, zijn dit zijn de grootste chirurgische noden in Tanzania. Ook trainen we 26 artsen in anesthesie.

Elf ervaren zorgverleners die eerder basistrainingen volgden, leiden we op om zelf trainingen te geven in ziekenhuizen in de regio. Zo versterken we de chirurgische capaciteit en anesthesie en ontwikkelen we een duurzaam trainersnetwerk in Tanzania. Ook schaffen we nieuwe apparatuur aan om zowel capaciteit als kwaliteit te verbeteren.

Uitbreiding trainingen

In 2025 breiden we het programma flink uit. Naast Haydom Lutheran Hospital sluiten veertien andere instellingen uit de regio aan, waaronder Sengerema Hospital. Het aantal deelnemers per training verdubbelt ten opzichte van 2024. Een nieuwe samenwerking met het Tanzania Institute for Project Management helpt Haydom Lutheran Hospital om zich verder te ontwikkelen als regionaal expertisecentrum voor chirurgische zorg.

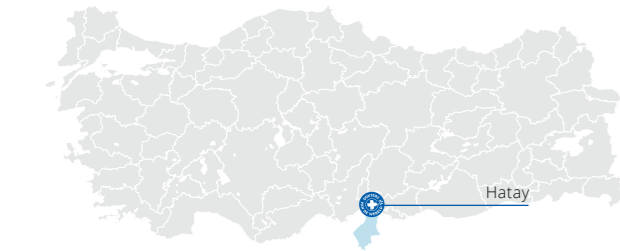

Weer spelen zoals de andere kinderen

Ines is één als ze tijdens het spelen een stukje houtskool oppakt uit het vuur waarop haar moeder thee maakt. De brandwonden aan haar handje genezen, maar het littekenweefsel blijft pijnlijk en zorgt ervoor dat ze haar vingers niet goed kan bewegen.

Chirurgische zorg, zoals de operatie die Ines nodig heeft, is niet voor iedereen toegankelijk. Door financiële drempels maar ook door de fysieke afstand tot een ziekenhuis. Op een dag ziet de grootmoeder van Ines op straat een flyer voor een chirurgisch kamp waar Ines geopereerd kan worden. Ze besluit met haar kleindochter de reis naar Haydom Hospital te maken, een van de ziekenhuizen waar lokale zorgverleners met het programma van Dokters van de Wereld getraind worden in brandwondenzorg en chirurgie. De operatie slaagt: Ines kan haar vingers nu weer goed bewegen. Door de expertise van regionale ziekenhuizen te versterken, wordt specialistische zorg toegankelijker voor kinderen zoals Ines.

TURKIJE

Eén van de zwaarst getroffen gebieden van de verwoestende aardbeving begin 2023 is de Turkse provincie Hatay. Alle ziekenhuizen raken hier door de natuurramp

beschadigd, terwijl de vraag naar gezondheidszorg blijft stijgen. De wederopbouw van lokale gezondheidszorg verloopt moeizaam en kan niet aan de behoeften voldoen. Daarom bieden we in 2025 met onze Zorgbus nog steeds zorg in deze regio.

Hatay is een van de gebieden met de hoogste concentratie vluchtelingen in Turkije. Veel mensen wonen nog steeds op tijdelijke locaties met beperkte toegang tot vervoer en basisvoorzieningen zoals gezondheidszorg. Met onze mobiele Zorgbus waarborgen we blijvende toegang tot essentiële eerstelijnszorg en seksuele en reproductieve gezondheidszorg voor kwetsbare bevolkingsgroepen tijdens de herstelperiode. In totaal bereiken we ruim 8.000 mensen, waaronder 4.234 vrouwen en meisjes.

MAROKKO EN TUNESIË

Het Europese migratiebeleid wordt steeds restrictiever. Migranten in Marokko en Tunesië hebben beperkte toegang tot zorg, terwijl lokale organisaties die hen willen helpen steeds meer onder druk staan. Migratiewetten beperken de hulpverlening en anti-migrantsentimenten in de samenleving maken de ruimte om op te komen voor migranten kleiner.

Project Xenia

Daarom starten we in 2025 start het project Xenia. We versterken lokale partners in hun vermogen om bij politiek en samenleving te pleiten voor betere toegang tot zorg voor migranten. Samen zoeken we naar manieren om in deze moeilijke politieke context toch op te komen voor het recht op zorg.

Lobby in Brussel

In december 2025 organiseren we een grote bijeenkomst in Brussel met lokale partners, internationale en lokale ngo's uit de regio, ambassadevertegenwoordigers en beleidsmedewerkers. Sprekers lichten toe wat de situatie is voor migranten in Noord-Afrika en welke invloed het Europese migratiebeleid heeft op hun toegang tot zorg.

PLEITBEZORGING

Terwijl de politiek steeds harder is voor mensen in kwetsbare posities, laten wij onze stem dit jaar luider klinken. Via demonstraties, gesprekken met politici, campagnes en coalities blijven we opkomen voor het recht op zorg voor iedereen, ongeacht verblijfsstatus, inkomen of verzekering. Dit zijn onze belangrijkste acties en resultaten in 2025.

Mondzorg

Onze petitie 'Mondzorg in het basispakket', in 2024 aangeboden met 330.000 handtekeningen, leidt in 2025 tot politiek debat. We laten zien dat vooral huishoudens met lage inkomens de tandarts mijden omdat mondzorg niet vergoed wordt. In de zomer sluiten twaalf gemeenten zich aan bij onze oproep, en in september doen we mee aan de Landelijke Tandartsdag, waar meer dan duizend mensen kosteloos geholpen worden. Dit alles draagt bij aan een mijlpaal: de Tweede Kamer stemt vóór vergoeding van de jaarlijkse tandartscontrole vanuit het basispakket. Helaas wordt dit – door de overgang naar een nieuwe regering – uiteindelijk toch niet uitgevoerd. Onze strijd gaat door.

Gaza

In 2025 wordt het zorgsysteem in Gaza verder vernietigd. Israël blijft de hulpverlening blokkeren met ernstige ondervoeding als gevolg, vooral onder kinderen. Twee klinieken van Dokters van de Wereld worden gebombardeerd, een ernstige schending van het internationaal recht. We blijven de nationale en internationale politiek oproepen een einde te maken aan het geweld. In mei nemen we deel aan het 'Landelijk Zorgcongres Gaza', waar een Palestijnse collega vertelt over de ingrijpende gevolgen van het geweld op de mentale gezondheid van Palestijnen. We lopen mee in alle Rode Lijn-demonstraties en staan in september met een grote groep zorgverleners in Brussel om het Europees Parlement op te roepen zich duidelijk uit te spreken tegen geweld tegen zorgverleners.

Zorg voor onverzekerden

Een groot deel van onze patiënten is onverzekerd, vaak omdat ze geen verblijfsstatus of vast postadres hebben. Daardoor is hun toegang tot zorg ondermaats, een conclusie die ook de Inspectie Gezondheidszorg trekt. Ons werk brengt onverzekerde patiënten meer in beeld bij beleidsmakers en politici, maar ook bij huisartsen. De oproep van de Tweede Kamer aan de regering om de toegang tot zorg voor onverzekerde mensen te verbeteren en met een actieplan te komen, is daarom een positief signaal.

Tweede Kamerverkiezingen

Op 29 oktober 2025 gaat Nederland naar de stembus. Dokters van de Wereld zet in op zorg als verkiezingsthema. We maken voor de kiezer inzichtelijk welke keuzes politieke partijen willen maken in de zorg. Bovendien sturen we een noodkreet naar deze partijen om ze er bewust van te maken dat hun plannen de gezondheidsverschillen in Nederland vergroten. Bij de partijen aan de formatietafel pleiten we tégen het bevriezen van het basispakket – waardoor bewezen effectieve nieuwe zorg niet langer voor iedereen beschikbaar zou zijn – en vóór concrete verbeteringen in de toegang tot zorg, waaronder het terugbrengen van mondzorg in het basispakket.

Strafbaarstelling ongedocumenteerd verblijf

De voorgestelde asielwetten die ongedocumenteerd verblijf strafbaar stellen, maken mensen zonder verblijfspapieren kwetsbaarder voor misbruik en uitbuiting. Uit angst mijden zij zorg, zelfs als die dringend nodig is. Dat brengt levens in gevaar. Onze vrijwillige artsen zien het al gebeuren: patiënten die wegblijven, ook als zij acuut hulp nodig hebben. We trekken samen op met de coalitie 'Stop de Asielwetten' om deze wet tegen te houden. We demonstreren, spreken Kamerleden, schrijven brieven en vragen aandacht in de media.

'Straks durven mensen – net als ik ooit – niet meer naar buiten'

Al vijftientig jaar woont de Indonesische Nurhayati zonder papieren in Nederland. De eerste jaren 'onzichtbaar,' daartoe aangespoord door louche werkgevers. Maar die tijd is voorbij. Nu de politiek haar verblijf strafbaar wil stellen spreekt ze zich uit. 'Als onze positie zwakker wordt, vrees ik dat het misbruik alleen maar toeneemt.'

Toen Nurhayati hoorde dat haar verblijf in Nederland na al die jaren strafbaar wordt schrok ze enorm. 'Wat kunnen we straks nog doen tegen werkgevers die hun handen niet thuishouden? En wat zeggen we tegen huurbazen die veel te veel vragen voor een kamer die we moeten delen? Wat ik níét wil is dat mensen – net als ik ooit – niet meer naar buiten durven of zich uit te durven spreken als hen onrecht wordt aangedaan.'

Lees meer op doktersvandewereld.org/nurhayati.

EEN GREEP UIT ONZE PERSRESULTATEN

MEI: RAPPORT OVER HONGERSNOOD IN GAZA

In mei publiceren we een rapport over de hongersnood in Gaza, dat dagblad Trouw oppikt. Onze medewerkers in zes gezondheidscentra in Gaza brachten de afgelopen tien maanden ondervoeding in kaart. De cijfers zijn schokkend: één op de vier baby's en één op de vijf zwangere vrouwen lijdt aan acute ondervoeding. De Israëlische blokkade, dan al zeventig dagen van kracht, houdt voedsel, medicijnen en andere hulpgoederen tegen.

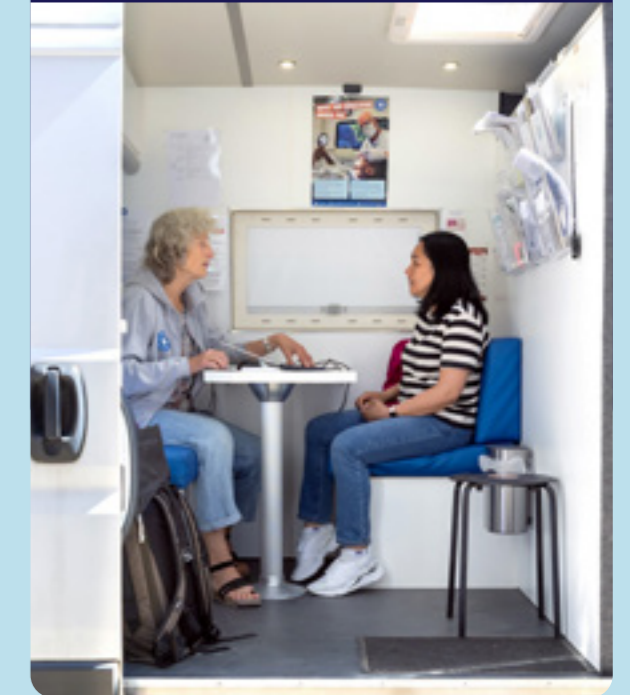

SEPTEMBER: PLEIDOOI VOOR MONDZORG IN BASISPAKKET

De Telegraaf volgt de Mondzorgkaravaan in Den Haag, waar mensen die de tandarts niet kunnen betalen geholpen worden. Onze directeur Jasper Kuipers legt uit dat het mijden van de tandarts niet alleen leidt tot gebitsproblemen, maar ook tot ernstige gezondheidsklachten en hogere zorgkosten. Het artikel is een mooi pleidooi voor het terugbrengen van mondzorg in het basispakket.

DECEMBER: AMSTERDAMMERS ZONDER PAPIEREN AAN HET WOORD

De Volkskrant bezoekt het Amsterdamse Wereldhuis en onze Zorgbus, waar mensen zonder papieren hun angst uitspreken over de nieuwe wet omtrent strafbaarstelling ongedocumenteerd verblijf. Zij vertellen hoe de wet hen ervan weerhoudt hulp te zoeken. Onze directeur Jasper Kuipers en arts Ayla Emmink leggen uit welke dilemma's dit oplevert voor onze zorgverlening.

COMMUNICATIE & FONDSENWERVING

Dokters van de Wereld vraagt met acties, campagnes, evenementen, media-inzet en voorlichting continu aandacht voor het recht op zorg voor iedereen. In 2025 betrekken we het Nederlandse publiek actief bij situaties waarin de toegang tot zorg onder druk staat, zowel in Nederland als daarbuiten.

Met onze publiekscommunicatie willen we het draagvlak voor de toegang tot zorg voor mensen in een kwetsbare positie vergroten. Dankzij de steun van onze donateurs, fondsen, bedrijven, scholen, de Nationale Postcode Loterij en subsidies van gemeenten, de EU en de overheid kunnen wij ons voor hen inzetten en strijden voor het recht op zorg voor iedereen.

COMMUNICATIE

We voeren campagnes, brengen medische noodsituaties onder de aandacht en ontwikkelen nieuwe manieren om mensen te betrekken. Dit leidt tot een groeiende naamsbekendheid, een grotere betrokkenheid bij ons werk en meer zichtbaarheid. Daarmee versterken we niet alleen onze positie maar ook het bewustzijn over zorgongelijkheid. Via (online) communicatie en gerichte campagnes bereiken we in 2025 een breed publiek, waaronder politici, het maatschappelijke middenveld, media en onze patiënten. Samen met onze vrijwilligers, donateurs, leden en sympathisanten vormen we een groeiende beweging die een krachtig geluid laat horen.

Campagnes

Dit jaar voeren we verschillende campagnes. We zetten – na het nieuws over de strafbaarstelling ongedocumenteerd verblijf – de ‘Wij blijven helpen’-campagne op. Daarmee nemen we een duidelijk standpunt in: tegen de strafbaarstelling zelf én tegen het strafbaar stellen van hulpverlening aan ongedocumenteerde mensen.

In december lanceren we ‘De winter is genadeloos’, een campagne waarin we onze straatzorg aan dak- en thuisloze mensen centraal stellen. Naast deze campagnes vragen we aandacht voor medische noodsituaties in onder andere Gaza, Oekraïne, Haïti en Myanmar.

‘Deze strafbaarstelling is een gotspe’

Mahdi, tandarts

‘Ooit legde ik een eed af dat ik als tandarts iedereen zou helpen. Ongeacht kleur, religie of onderlinge verschillen. Naast die professionele eed zie ik het simpelweg ook als mijn plicht van mens tot mens. Iedereen heeft recht op een pijnvrij bestaan – of iemand nou een papertje heeft of niet. Dat ik strafbaar zou zijn als ik ongedocumenteerde mensen help vind ik dan ook een gotspe, en druijst in tegen alles waar ik voor sta. Zowel in mijn beroep maar ook als medemens in een wereld die we met elkaar delen.’

Over de campagne

Op 1 juli 2025 stemt de Tweede Kamer in met een wetsvoorstel om ongedocumenteerd verblijf strafbaar te maken. Ook het bieden van hulp kan hierdoor strafbaar worden. Als hulpverleners maken wij ons grote zorgen: het bieden van hulp mag nóóit strafbaar zijn. Deze nieuwe wet druijst in tegen elke eed en overtuiging van artsen, hulpverleners en iedereen die zich voor een ander inzet. Daarom starten we de campagne ‘Wij blijven helpen’, want dat is precies wat we zullen doen.

MENS & ORGANISATIE

Achter iedere patiënt die we helpen en elke campagne die we voeren, staan de mensen die Dokters van de Wereld mogelijk maken. In 2025 ontwikkelt de organisatie zich verder op het gebied van professionaliteit en kwaliteit, en zetten zo'n 55 betaalde medewerkers en ruim 200 vrijwilligers zich in voor het recht op zorg. Ons team van betaalde medewerkers groeit met 10 procent, waardoor we structureel meer mensen bereiken en een blijvende impact maken op de toegang tot zorg.

Opleiding en begeleiding

Met het opleiden en begeleiden van nieuwe medewerkers en vrijwilligers bereiken we dit jaar een grotere groep mensen die onze hulp het hardst nodig heeft. We organiseren introductietrainingen en individuele- en groepstrainingen die bijdragen aan een duurzaam behoud en de ontwikkeling van onze medewerkers en vrijwilligers.

We werken hard aan het behouden van een vaste groep vrijwilligers die zich langdurig inzet voor onze patiënten. Zo versterken we de betrokkenheid bij onze organisatie en kunnen we betere hulp bieden. Ook op de arbeidsmarkt worden we zichtbaarder: steeds meer mensen willen graag voor Dokters van de Wereld werken.

Organisatorische professionalisering

Binnen de afdeling Bedrijfsvoering vindt er op organisatorisch vlak een professionaliseringslag plaats van werkprocessen en systemen plaats, zoals het hernieuwen van procesbeschrijvingen, beleidsontwikkeling en interfaces tussen HR-systemen.

Beloning

In 2025 voeren we een functiewaarderingsproject uit. Op basis van een benchmarkonderzoek komen we tot een nieuwe, ngo-marktconforme functiematrix en beloningsstructuur die gelijkwaardig, rechtvaardig en bedrijfseconomisch realistisch zijn.

Veilige (werk)omgeving

Bij Dokters van de Wereld staat een veilige werkomgeving centraal, zowel voor medewerkers als patiënten. We hebben een integriteitsbeleid en een klachtenregeling waar iedereen gebruik van kan maken, die continu worden doorontwikkeld op basis van de behoeftes in de samenleving en de organisatie. Daarnaast kunnen medewerkers altijd terecht bij twee externe vertrouwenspersonen en benoemen we in 2025 twee interne integriteitsfunctionarissen. Er zijn dit jaar geen meldingen binnengekomen.

Facilitaire ontwikkeling

In onze groeiende organisatie ligt de focus in 2025 op het verder professionaliseren en optimaliseren van de bestaande faciliteiten. We starten met een nieuw telefoonsysteem waardoor we beter bereikbaar zijn. Werkplekken en -ruimtes worden efficiënter ingericht.

TOEZICHT & VERANTWOORDING

Dokters van de Wereld is een organisatie die draait op de steun van mensen die zich betrokken voelen bij onze missie. We vormen een vereniging met een toezichthoudend bestuur, waarbij de dagelijkse leiding bij de directeur ligt. Deze structuur waarborgt zowel de professionaliteit als de efficiëntie van onze organisatie.

We voelen een sterke verantwoordelijkheid tegenover iedereen die ons steunt en hanteren daarom de principes van good governance. We streven ernaar de organisatie op een eerlijke, efficiënte en ethische manier te leiden, met aandacht voor zowel interne als externe belanghebbenden.

Bestuur

Het bestuur van Dokters van de Wereld bestaat uit vrijwilligers en wordt benoemd door de leden. Het heeft een toezichthoudende rol en bestuurt op afstand. Het bestuur is verantwoordelijk voor het bewaken van de strategische koers van de organisatie en ziet toe op de effectiviteit en efficiëntie van de besteding van middelen. Daarnaast adviseert en houdt het toezicht op zaken als de meerjarenstrategie, begroting, jaarplan, jaarrekening, jaarverslag en strategische samenwerkingen en is daarin eindverantwoordelijk. De directeur rapporteert aan het bestuur en wordt bij beleidsontwikkeling en uitvoering ondersteund door het managementteam.

In 2025 bestaat het bestuur uit de volgende leden, ieder met een eigen portefeuille:

Voorzitter: Hendrik Verschuur

Bestuurslid Fondsenwerving & Communicatie en Vicevoorzitter:

Astrid van Vonderen

Bestuurslid Nationale Programma's: Erik Teunissen

Bestuurslid Pleitbezorging en Integriteit: Peter van Keulen

Secretaris: Niloufar van Kempen-Rahim

Penningmeester: Freek Wessels

KORT VERSLAG VAN HET BESTUUR

De toegang tot zorg is ook in 2025 een onverminderd relevant thema. We signaleren dat de druk op de toegang tot zorg wereldwijd steeds verder toeneemt. Dokters van de Wereld blijft zich daarom inzetten voor gemarginaliseerde groepen mensen binnen onze samenleving. Tijdens de algemene ledenvergadering in 2025 spreken we over de invloed van mondiale ontwikkelingen op onze hulpverlening en pleitbezorging. Ook komen de veranderingen in de eerstelijnszorg op nationaal niveau aan bod. Zowel vanuit een nationaal als internationaal perspectief stellen we vast dat de toegang tot zorg steeds verder onder druk komt te staan. De inzet van Dokters van de Wereld blijft dan ook van cruciaal belang.

In 2025 bieden we, mede dankzij de steun van onze fondsen en donateurs, cruciale medische noodhulp aan slachtoffers van oorlogen in Oekraïne en Gaza. Daarnaast bieden we hulp aan slachtoffers van natuurrampen, waaronder de aardbevingen in Myanmar en orkaan Melissa in Haïti.

De focus van onze organisatie richt zich de komende jaren voornamelijk op onze inzet op nationaal niveau: ook binnen Nederland komt de toegang tot zorg verder onder druk te staan en blijft de noodzaak om de toegang tot zorg te waarborgen voor mensen en groepen die daarvan het meest zijn uitgesloten.

Blik op de toekomst

In lijn met onze meerjarenstrategie 2025-2030 blijven we ons inzetten voor het recht op gezondheidszorg. Dit doen we door middel van een dubbele aanpak: tijdelijke medische hulp waar dat direct nodig is, gecombineerd met structurele verandering door middel van pleitbezorging. Daarbij richten we ons op onze drie hoofddoelen: het inzichtelijk maken van de impact van ons werk, het versterken van de zelfregie van mensen die worden uitgesloten van zorg en het vergroten van de betrokkenheid van de groeiende beweging die onze missie steunt.

Binnen onze zorgverlening vormen de Zorgcafés en de Zorgbussen onze hoofdinstrumenten om ons doel te verwezenlijken: toegang tot zorg voor iedereen. Onze inzet blijft daarbij tijdelijk. We signaleren drempels, knelpunten en obstakels en vragen de samenleving, de politiek en de reguliere zorg om deze weg te nemen. Zo bewerkstelligen we een inclusief zorgsysteem waarbij iedereen in staat is om het recht op zorg te claimen.

IEDEREEN HEEFT RECHT OP ZORG

Dokters van de Wereld
Antwoordnummer 11721
1000 RA Amsterdam

www.doktersvandewereld.org

IBAN: NL11ABNA0491717806
KvK: 40539494

